

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č.1/2017

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze

1.

The Bohemian Reformation and the Metamorphoses of Czech Culture /

[Česká reformace a proměny české kultury] / Jaroslav Pánek – eng

In: Comenius : journal of Euro-American Civilization -- ISSN 2333-4142 -- Roč. 2, č. 2 (2015), s. 181-194.

Příspěvek se věnuje změnám v hodnocení husitství a české reformace v průběhu doby, zejména posunům v hodnocení, ke kterým došlo během 20. století, a zasazuje českou reformaci do širšího historického a kulturního kontextu.

dějiny středověku ; náboženství ; reforma ; kultura ; společenský vývoj ; hodnocení ; české země ; husitství ; reformace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454173>

2.

Spiele selbst herstellen : von der eigenen Planung zum fertigen Spiel /

[Vytvořit si hru vlastními silami : od vlastního projektu k hotové hře] / Stefan Padrok -- ger

In: Grundschulunterricht Sachunterricht -- ISSN 1865-4991 -- Roč. 63, č. Kunst Sonderheft 2016 (2016), s. 9-11.

Umělecká výchova na školách může pomoci podpořit zájem o hodnotné společenské hry. Hry, které děti samy tvoří a plánují, podporují jejich kreativitu a mají zvláštní význam pro jejich duševní vývoj. Autor článku představuje didaktický projekt určený pro uměleckou výchovu ve 2. -4. ročníku ZŠ. Zaměřuje se na hry, ve kterých děti získávají či prohlubují své dovednosti v činnostech, jako je kreslení, proměřování, stavění, sestrojování, modelování, vyřezávání, vrtání, klížení prkýnek aj. (např. sestrojení šachových figurek). Článek uvádí postupy při vytváření několika her a upozorňuje na důležitost volby správného materiálu.

hra ; projekt ; samostatná práce ; umělecká výchova ; základní škola ; tvořivost ; psychický vývoj ; didaktická hra ; výtvarná výchova ; modelování ; rozvíjení schopností ; ročník 2-4

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453889>

3.

Sachunterricht planen : didaktische Analyse als Kern der

Unterrichtsvorbereitung / [Plánovat věcné vyučování : didaktická analýza jako základ přípravy na vyučování] / Hartmut Giest -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Sachunterricht -- ISSN 1865-4991 -- Roč. 63, č. 4 (Dezember) (2016), s. 4-7.

Autor článku se v teoretické rovině zamýšlí nad principem školního vyučování jako nad interakcí mezi aktivitou učitele a aktivitou žáků a v této souvislosti představuje a analyzuje dva základní modely - a) vyučování bez učení (se): vyučování jako tradiční model s prvoplánovou aktivitou učitele, kdy se žáci více či méně pasivně účastní vyučovacího procesu; b) učení (se) bez vyučování: vyučovací hodina s dominancí učících se žáků, učitel však musí pro tento model vytvořit co nejpodnětnější prostředí. Připojena je tabulka s didaktickou hloubkovou analýzou vyučování (motiv, cíle, aktivity) založeného na interakci mezi učitelem a žáky (možno využít při plánování učení v předmětu věcné vyučování).

věcné vyučování ; didaktika ; příprava na vyučování ; školní vzdělávání ; interakce ; aktivita ; aktivizující metoda ; model ; učitel ; žák ; vztah učitel-žák ; výuka ; učení ; pasivita ; podmínky učení ; motivace učení ; cíl výuky

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454050>

4.

Rozvíjanie emócií detí predškolského veku prostredníctvom estetických hier

/ Dana Kollárová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy: 8

In: Predškolská výchova -- ISSN 0032-7220 -- Roč. 71, č. 1 (september-october) (2016/17), s. 7-14.

Autorka článku klade velký důraz na rozvíjení emocionální inteligence u dětí předškolního věku. Při vstupu do mateřské školy si dítě přináší určitou emoční výbavu, která se dále rozvíjí prostřednictvím různých aktivit. Těmito aktivitami mohou být estetické hry - receptivní, reflexivní nebo tvořivé. Velký vliv na výběr aktivit má učitelka mateřské školy. Text přináší i některé výzkumy o využití estetických her v organizaci dne v mateřské škole.

mateřská škola ; předškolní dítě ; předškolní výchova ; emoce ; emocionální adaptace ; pedopsychologie ; estetika ; obsah výchovy ; estetická výchova ; hra ; tvořivost ; expresivita ; emocionální zralost

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454212>

5.

O problematice školskej zrelosti s PhDr. Dagmar Kopčanovou / Dagmar Kopčanová -- slo

In: Predškolská výchova -- ISSN 0032-7220 -- Roč. 71, č. 2 (november-december) (2016/2017), s. 3-5.

Rozhovor s dětskou psycholožkou z Výzkumného ústavu dětské psychologie a patopsychologie v Bratislavě na téma školní zralost dítěte. Kdy je dítě připravené na vstup do školy, jaké jsou objektivní důvody k odkladu školní docházky, v jakých případech se nedoporučuje vstup do první třídy i po dovršení předepsané věkové hranice, musí se ředitel školy řídit odbornými doporučeními a mohou rodiče trvat na odkladu školní docházky i přes výsledky pedagogicko-psychologického poradenství?

dítě ; školní věk ; děti školního věku ; školní zralost ; přijetí do školy ; základní škola ; přechod z mateřské na základní školu ; odklad ; pedopsychologie ; psychodiagnostika ; podmínky přijetí ; věk vstupu do školy ; osobní předpoklady ; rozvoj osobnosti ; psychický vývoj ; socializace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454286>

6.

Name writing ability not length of name is predictive of future academic attainment / [Schopnost napsat své jméno předpovídá budoucí školní úspěšnost]

/ Lee T. Copping, Helen Cramman, Sarah Gott, Helen Gray, Peter Tymms -- eng -
- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 58, č. 3 (2016), s. 237-246.

Jedním z faktorů posuzování, zda je dítě schopno nastoupit do základní školy, je to, jak umí napsat své jméno. Vedou se však debaty, zda celkový výsledek nezkrsluje délka jména. Dosavadní průzkumy pocházely většinou z USA.

Výzkum popsáný v tomto článku zkoumal mnohem větší vzorek dětí, i s větším

geografickým pokrytím - Anglie, Skotska a Austrálie. Výsledky byly posuzovány s ohledem na věk, zeměpisný region a etnicitu. Ukázalo se, že děti, které dovedou správně napsat své jméno, mají dobré předpoklady pro zvládnutí čtení a matematiky, a že správnost napsaného jména nijak nesouvisí s jeho délkou.

počáteční psaní ; zápis ; schopnost ; průzkum ; hodnotící kritérium ; dovednost ; Anglie ; Skotsko ; Austrálie ; jméno

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454211>

7.

Mirror of Life under Communism : Jan Patočka's Interpretation of Czech History / [Zrcadlo života pod komunistickou vládou : Patočková interpretace českých dějin] / Zdeněk V. David -- eng

In: Comenius : journal of Euro-American Civilization -- ISSN 2333-4142 -- Roč. 2, č. 1 (2015), s. 9-24.

Patočková interpretace několika úseků československé a české poválečné historie, zejména demokratického intermezza krátce po 2. světové válce, Pražského jara a období normalizace. Patočkovy vnímání diskontinuity českého historického vývoje. Posun od Masarykova pojetí k interpretaci inspirované Nietzsche. Patočková idea české národní filozofie odvozené z historie.

dějiny ; dějiny dvacátého století ; interpretace ; filozofie ; demokracie ; komunismus ; společenský vývoj ; Patočka, Jan, ; Patočka, Jan, ; Československo

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454170>

8.

Knowledge outside the box - sustainable development education in Swedish schools / [Znalost mimo mísu - výchova k udržitelnému rozvoji ve Švédsku] / Per Gyberg, Hakan Löfgren -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 58, č. 3 (2016), s. 283-299.

Udržitelný rozvoj jako vědomostní oblast se nachází na mnoha různých místech školního kurikula, ale nehodí se do výuky žádného tradičního vyučovacího předmětu. V mnoha zemích, včetně Švédska, je často používán jako nástroj k

uvědomění si důležitosti environmentální výchovy. Autoři článku seznamují čtenáře se studií, která měla za úkol zjistit, jak učitelé zvládají těžkosti s definováním i se samotným přístupem k udržitelnému rozvoji jako oblasti vědění ve švédských školách. Učitelé byli toho názoru, že měřitelnost a ekvivalence jsou ve škole stále zřetelnější, a to má vliv i na výuku a učení se udržitelnému rozvoji. Autoři rozdělili učitele podle jejich přístupu k dané problematice na účetní a dobrodruhy a popisují i jejich tzv. divoké znalosti. Učitelé většinou vnímají prezentaci udržitelného rozvoje v rámci školní výuky jako důležitou výzvu.

ekologie ; ekologická výchova ; kurikulum ; mezioborový přístup ; výuka ; forma výuky ; znalost ; průzkum ; zvládání ; styl výuky ; učitel ; Švédsko ; udržitelný rozvoj

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454238>

9.

John Amos Comenius in Czech and Global Visual Art / [Jan Amos Komenský v českém a světovém výtvarném umění] / Markéta Pánková -- eng
In: Comenius : journal of Euro-American Civilization -- ISSN 2333-4142 -- Roč. 2, č. 2 (2015), s. 219-241.

Druhá část příspěvku se věnuje uměleckým plakátům k tématu Komenského vydaným u příležitosti různých výstav, výročí apod., školním nástěnným obrazům vztahujícím se ke Komenskému a sochám Komenského v České republice. Dále popisuje umělecká díla ztvárňující Komenského, která se nacházejí v Evropě a v Americe a v závěru se věnuje drobným výtvarným dílům, jako jsou drobné plastiky, medaile a plakety.

obraz ; sochařství ; grafika ; umění ; komeniologie ; Komenský, Jan Amos, ; Komenský, Jan Amos, ; Česká republika ; Evropa ; Amerika ; medaile ; nástěnný obraz

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454195>

10.

International teacher mobility and migration : A review and synthesis of the current empirical research and literature / [Mezinárodní mobilita učitelů a migrace : přehled a syntéza současného empirického výzkumu a literatury] / Katharina Bense -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. [11], č. 17 (February) (2016), s. 37-49.

Cílem předloženého článku je nabídnout detailní a nejnovější výzkum mezinárodní mobility pedagogů. Autoři studie zkoumali 120 dokumentů publikovaných za posledních 15 let v Anglii a Německu. Přehled byl zaměřen na tři širší aspekty: 1) dokumenty týkající se současné stoupající mobility profesionálů ve vzdělávání, 2) životní zkušenosti učitelů - migrantů během jejich přechodu na nové pracovní podmínky, 3) články zabývající se přínosem těchto učitelů do vzdělávacího systému země, která je přijala. I když předložená studie částečně zaplnila mezeru v dané problematice, je potřeba realizovat ještě další výzkumy v těchto oblastech.

učitel ; učitel v zahraničí ; výměna učitelů ; mezinárodní vztahy ; zahraniční učitel ; migrant ; migrující pracovník ; pracovní zkušenost ; pracovní podmínky učitelů ; školská politika ; výzkum ; výsledek výzkumu ; periodikum ; Anglie ; SRN ; práce učitele

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453713>

11.

Forty years later, a systematic literature review on inclusion in physical education (1975–2015) : A teacher perspective / [O čtyřicet let později, systematický přehled literatury k inkluzi v tělesné výchově (1975-2015) : pohledem učitele] / Maxime Tant, Eric Watelain -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. [11], č. 19 (November) (2016), s. 1-17.

Úkolem předložené studie je systematicky prozkoumat mezinárodní studie (60) o inkluzi postižených žáků do hodin tělesné výchovy z pohledu učitele a následně je analyzovat z hlediska tematického a induktivního přístupu. Tematická analýza se zaměřuje na faktory, které pozitivně nebo negativně ovlivňují přístup učitele k inkluzi handicapovaných žáků. Na základě těchto zkušeností bude vytvořen obsah školení pro učitele a námět pro následný výzkum. V příloze ukázka vybraných studií.

tělesná výchova ; žák ; postižený ; handicap ; inkluzivní vzdělávání ; integrace žáka ; postoj učitele ; vztah učitel-žák ; analýza ; názor ; kurikulum ; program výcviku

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453842>

12.

Facilitating student well-being : relationships do matter / [Jak studentům poskytnout pocit osobní pohody : na vztazích záleží] / Anne Graham, Mary Ann Powell, Julia Truscott -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 58, č. 4 (2016), s. 366-383.

Kromě akademických výsledků je v poslední době na školy kladen nárok, aby se zabývaly i osobní pohodou studentů. Existují důkazy o tom, že pevné mezilidské vztahy a smysl pro pospolitost ve školních komunitách jsou důležité pro posílení pocitu osobní pohody. Článek zmiňuje Honnethovu teorii uznání, která nabízí náhled na to, jak mezilidské vztahy usnadňují i limitují zkušenost s pocitem osobní pohody ve škole. Předkládá studii, která zahrnovala studenty i učitele ze základních a středních škol ve třech oblastech Austrálie. Ti hovořili o tom, jaké typy mezilidských vztahů podporují osobní pohodu ve škole (starostlivost, respekt, ocenění). Studie použila smíšenou metodu zjišťování a zúčastnilo se jí 606 studentů a 89 učitelů. Ukázky z odpovědí respondentů.

interpersonální vztahy ; základní škola ; střední škola ; vztahy mezi vrstevníky ; vztah učitel-žák ; subjektivní pohoda ; působení ; průzkum ; Austrálie ; kolektiv

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454334>

13.

Erfolgsgeheimnis : Energiemanagement / [Tajemství úspěchu : hospodaření s energií] / Jörg-Peter Schröder -- ger

In: Pädagogische Führung : Zeitschrift für Schulleitung und Schulberatung -- ISSN 0939-0413 -- Roč. 27, č. 2 (2016), s. 63-65.

Článek se zaměřuje na fyziologické příčiny stresu, na tělesné symptomy i na rozdílné působení jednak akutního, jednak chronického stresu. Spouštěči stresu v současnosti: e-maily, konfliktní rozhovory; neodbouraný adrenalin zůstává v těle přítomen až do nočních hodin. Ukázky stresových situací v učitelském povolání. Zvládání stresu souvisí s dovedností efektivně hospodařit s vlastní energií. Součástí článku je dotazník s bodovým ohodnocením na téma zvládání složitých

osobních i profesních situací učitele, zdravého životního stylu a pracovní uměřenosti.

úspěch ; úspěch v povolání ; fyziologie ; stres ; elektronická pošta ; konflikt ; zvládání ; pedagogické povolání ; dotazník ; učitel ; hodnotící kritérium ; subjektivní pohoda ; životní styl ; zdraví

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453972>

14.

Effects of support on stress and burnout in school principals / [Vliv podpory na stres a syndrom vyhoření u ředitelů škol] / Simon Beausaert, Dominik E. Froehlich, Christelle Devos, Philip Riley -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy
In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 58, č. 4 (2016), s. 347-365.

Ředitelé škol se v poslední době stále častěji potýkají se stresem a syndromem vyhoření, které pramení ze zvyšujících se nároků na jejich práci a zmenšujícího se prostoru pro svobodné rozhodování a autonomii. Článek informuje o longitudinální studii, která zkoumala, jak společenská podpora ze strany kolegů, supervizorů i širší komunity ovlivňují úroveň stresu a vyhoření u ředitelů škol. Studie se zúčastnilo cca 26% ředitelů škol z Austrálie a data byla sbírána od roku 2011 do roku 2014. Bylo zjištěno, že společenská podpora snižuje výskyt syndromu vyhoření a stresu, ale lišily se jednotlivé typy podpory. Ukázalo se např., že čím větší je podpora širší komunity, tím spíše se vyskytuje syndrom vyhoření, neboť ředitelé se cítí s komunitou těsně svázani, a pokud se v ní vyskytují problémy, vyskytují se i u ředitelů škol. Podrobnější výsledky strukturovaných modelů výzkumu v tabulkách.

ředitel školy ; stres ; syndrom vyhoření ; pomoc ; společenství ; působení ; longitudinální výzkum ; Austrálie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454331>

15.

A taxonomy to define courses that mix face-to-face and online learning / [Taxonomie k definování kurzů, které využívají smíšené metody vzdělávání face-to-face a on-line] / Lauren E. Margulieux, W. Michael McCracken, Richard Catrambone -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. [11], č. 19
(November) (2016), s. 104-118.

Článek se zabývá problematikou vzdělávacích technologií ve vysokoškolském vzdělávání, implementací nových forem a prostředků do výuky, které definuje taxonomie; propojuje frontální výuku (face-to-face) a on-line kurzy (blended, flipped, hybrid, inverted). Názory na tyto smíšené formy výuky nejsou jednotné. Na základě překlasifikování smíšených forem výuky v předloženém textu je analyzována účinnost těchto vzdělávacích nástrojů ve vysokoškolské výuce. Podrobné výsledky v tabulkách, schématech a grafech.

vysoká škola ; vysokoškolské studium ; forma výuky ; blended learning ; e-learning ; elektronický učební materiál ; informační technologie ; didaktické využití počítače ; výukový software ; počítačové aplikace ; taxonomie ; on-line

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453879>